

שרון מועלים

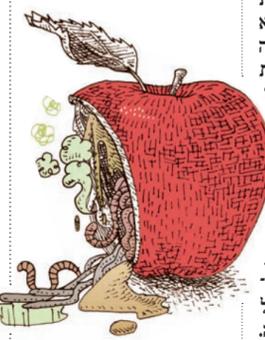
איוה ניר גוקן
בדרים שרופאים לא מספרים

מה הסכנה בכוונות טובות?

לפעמים דאגה לבריאות הילדים משיגה את ההפך

אף על פי שגדמה לנו שאנחנו כבר מכירים את העולם, חלק ניכר מהאמיתות בו הן ההפך ממה שגדמה לנו, והפלאים וההפתעות הגדולים ביותר מסתתרים, לרוב, דווקא היכן שאין שום תעלומה, היכן שהכל נראה מפוענח, מנומק ומובן מאליו. אם נגדיר את פני השטח דווקא היכן ששום הסבר אינו נחוץ, נגלה לפעמים שהמציאות שונה לחלוטין משחשבנו. לפעמים גם נגלה שהטעות שבה האמנו עד כה רק הוזקה לנו, ואף סיכנה את בריאותנו.

המזל הוא שמעט מאוד ילדים סובלים מההפרעה הזאת – אחד מכל 20 אלף בלבד, והיופי בה הוא שאם הסובלים ממנה נמנעים מפרוקטוזה, הם יכולים להימנע ממנה באופן נורמלי לגמרי, וברוך גם להודוקק לפחות ביקורים אצל רופא השיניים. והסימפטום המוקדם ביותר של הפרוקטומויה, הסימפטום שבעקבותיו אולי כדאי לקחת את הילד לביקור במקום להימנע, הוא שגדמה מובן מאליו, הוא שהילד פשוט לא סובל פירות.

כן, לפעמים עדיף לבדוק יותר
לעומק במקום להיצמד לכוונות הטובות. לפעמים זה יכול להסוך טרגדיה. בארצות הברית מתחוללת סערה כואבת מאוד סביב מה שזכה לכינוי "תסמונת התינוק המטולטל". בשנות

מה עושים עם ילדים קטנים שנמנעים מפירות בכל מחיר, כי הם פשוט "לא אוהבים"? רוב האנשים יאלצו את הילד לאכול פירות. באחד מכל 20 אלף מקרים זה עלול להיגרם במוות

למשל, ילדים שלא אוהבים פירות. פירות נחשבים טובים לבריאות. הורים מעודדים את ילדיהם לאכול פירות וירקות טריים, ורופאים ממליצים על כך למטופלים שלהם, ולרוב זו עצה טובה. אבל מה עושים עם ילדים קטנים שנמנעים מפירות בכל מחיר, כי הם פשוט "לא אוהבים"? רוב האנשים יאלצו לשכנע את הילד לאכול את מנת הפירות שלו, או אפילו יאלצו אותו. הרי חשוב לאכול פירות וירקות, לא?

אבל מה אם הייתי אומר לכם שקיימת תכונה תורשתית שמי שנשאים אותה רגישים לפירות ולסוכרים שלהם, תכונה

40
41
להתעדכן

שיזף רפאלי

מתבונן בעולם החדש

איך מצב רוח משנה עתיד?

הסוציונומיה מציעה דרך חדשה להתכונן לעתיד

הנבואה, כידוע, ניתנה בימינו לשוטים. ובכל זאת, חוקרים ופרשנים לא מפסיקים לספר לנו איך ייראה עתידנו. הם עושים זאת לא עם קלפי טארוט אלא עם משוואות וניסוחים זהירים ומלאי הסתייגויות, אבל גם כאשר תחזיותיהם מתבררות, הם לא עומדים בפיתוי שרבים ומתנבאים. הפיתוי פשוט גדול מדי. כל כך הרבה אנשים רוצים לדעת היום מה יהיה מחיר המניות מחר, ואם תהיה מלחמה עד סוף השנה. בכלכלה, הפיתוי גם מסוכן. זה כואב כאשר נבואה נכשלת בניבוי תנודות יומיות, וזה הרסני כאשר היא מפספסת התפרצויות בועת הייטק בראשיתו של איזה עשור, או קריסת אשראי בסופו.

קסטי מראה איך מגמות של עלייה וירידה בילודה מקדימות את העלויות והירידות בשערי הבורסה, ואיך בניית גורדי שחקים בדובאי, ניו יורק וטייוואן ניבאה את התרסקות הכלכלות סביבם. המגדלים הם תוצאת עליזות העבר, וסימן רע לעתיד

בה את העתיד הקרוב והרחוק, את ערכו של הכסף, את שערי השוק ואת האלימות כגבולות. בעבר ניסו למצוא קשרים בין מדר דאו ג'ונס לבין גובה מכפלת הדי צאית שבאופנה, מצב שוברי הקופות בקולנוע או אפילו הצבעים האופנתיים. בכמה פעמים נמצא מתאם, ואנשים ניסו להמר בבורסה לפיו. לפי הסוציונומיה, לא מכפלת ההצאיות מכתיבה את שער הדראו ולא הוא אותה. שניהם מושפעים מהגורם השלישי והמכריע, מצב הרוח הציבורי והאופטימיות הממוצעת.

הרוב הערכני ביותר של הגישה כיום הוא ג'ון קסטי, פרופסור למתמטיקה מאוניברסיטת דרום קליפורניה. ספרו החדש "Mood Matters: From Rising Skirt Lengths to the Collapse of World Powers" (כתרגום חופשי: ענייני מצב רוח: מאורך החצאית לנפילתן של המעצמות הגדולות) והאתר המלווה אותו moodmatters.net מסכמים ומחדדים את הטענות שחלוצי הסוציונומיה השמייעו בעשור האחרון: האירועים סביבנו אינם מצביעים את תחושת הציבור כלפי העי תיד, אלא הם התוצאה של התחושות שהיו בעבר. לא ההווה מעצבת את התודעה, אלא להפך. התודעה – האווירה, בעצם – היא שמעצבת את ההווה.

לפי הדעה הרווחת, תקופות של צמיחה הן זמן טוב להשקיע, כיוון שהאופטימיות טובה לשווקים. קאסטי והסוציונומיה אומרים את ההפך: הצמיחה היא תוצאה של אופטימיות שהיתה בעבר, וכעת הגישה את עצמה. ואם אנחנו מוקפים עושר ופריחה, פירושו הדבר הוא שסיימנו תקופה של אופטימיות בלתי רגילה, ולכן

מחפ' רפאלי הוא ראש מרכז שגיא ובית הספר לניהול באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

מה הלאה

אחיר
עדכונים מהשטח

1

מדע: רגליים לנכים
הדודו לטיפולים בתאי גזע, היום שבו משותקים יוכלו להחלים ולעמוד על רגליהם מתקרב והולך. אבל חברות טכנולוגיה לא מחכות ליום הזה, ובחדשים האחרונים מגיעים לשוק דגמים ראשונים מסוגם של רגליים מכניות, שמאפשרות לנכים ללכת. הדגמים אחד מהם הוא ReWalk של הישראלי עמית גופר ואחר הוא eLegs של החברה האמריקאית ברקלי ביניקס, דומים זה לזה, והם גם מסורבלים ולא אלגנטיים. אבל כך נראית היסטוריה קטנה בפועל.

<http://bit.ly/a11FOB>

עיצוב: לשפר את איקאה
אחת הבעיות הכי גדולות עם איקאה היא שלכולם יש את אותם הרישים. שירות חדש בשם "מייקאה" פותר את הבעיה באמצעות מכירת טפטים שעוצבו במיוחד להדבקה על הרישים השבדיים. העיצובים קצת מתאסים אבל הרעיון מוצלח מאוד, ואם הם יתחילו לתת לגולשים להציע עיצובים, זה עוד עשוי להיות מדהים.

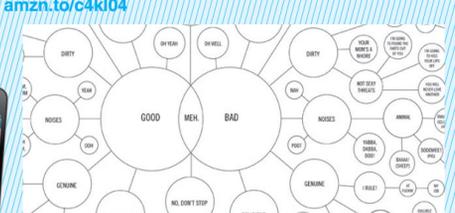
www.thisismykea.com

ספרות: אנתולוגיית ציקווייל
רומן בהמשכים הוא בלי ספק פורמט שחיובי לחזור לעניינים, דבר מתבקש בעידן קוראי הספרים האלקטרוניים. בהתאם להלך הרוח הזה, הסופר הקיבוצי והצייץן ג'ושוע אן משיק פרויקט ספרותי חדשני שבנוי כאנתולוגיית סיפורים קטנים עלילתה שמתפרסמים על בסיס כמעט קבוע, ומתרחשים כולם בעיר הדמיונית פורט הוק, המכונה גם ציקווייל. כוונת לשם את האיפד שלכם. גם קינדל יעבוד.

www.chokeville.com

מדריך: החיים שלך בגרף
איזה להקת מטאל הכי מתאימה לכם? איך תנצחו בכל יומי? איך יגיע העולם לקצו? הדרך לענות לכל השאלות האלה היא מחובר בתרשימי זרימה. הספר "Everything Explained Through Flowcharts" מלא בתרשימים כאלה, לכל התחומים החיוניים בחיים, ומגיע במחיר 11.46 דולר מאמזון.

amzn.to/c4ki04

ציילום: דהוי ומשגע
5 Instagram מתמנת כאפליקציה האיפון הכי בוערת ברגע זה בשדה הציילום. היא לוקחת תצלומת ההיפסטרמטיק, מתספקת ערכה של פילטרים נוסטלגיים, ומאפשרת מיד אחרי הציילום והעיבוד לשגר את התמונה לאתרי השיתוף ברשת, וגם לצפות בתמונות שחבריים צילמו.

instagram.com

מתנה: Wii לגו

שיתוף פעולה בין לגו לנינטנדו הניב מוצר כמעט מתבקש: ערכת הרבה עצמית של שלט ל-Wii. הקיט של לגו כולל 37 חלקים, ובסוף עבודת ההרכבה יהיה לכם ביד שלט מתפקד עם פונקציונליות מלאה. 40 דולר, כרגע רק ב"טיס או אס".

<http://bit.ly/bJDdho>

דוקומנטרי: על בובות ורציחות

במאי הקאלט ג'ון וטרס מקריין בסרט הדוקומנטרי "Of Dolls and Murder" שיצא בקרוב, ושעוסק באוסף מחר של בובות משנות 40' שהוזמן על ידי המיליונרית פרנסיס גלזרן לי ושכל אחד מהם משחזר במדויק זיהה של רצח בלתי מופענח. במקביל, הסרט מבקר ביחזות הגופות" בטנסי שמקודשת לחקר ריקבון הגוף האנושי. מעורר תיאבון.

www.wildestdreamsmovie.com

6

